

**Memoria de Actividades
Proyecto Ríos**

Memoria Actividades 2021

Coordinación e maquetación: Paco Bañobre

Realización: Ramsés Pérez, Paco Bañobre e María Amigo

Fotografía.: Ramsés Pérez e Paco Bañobre

Proxecto Ríos

Avd Castelao nº 20

15704 Santiago de Compostela

www.proxectorios.org

1. Introducción.

2. Memoria de actividades.

- **Participación do voluntariado no Proxecto Ríos**
- **Saídas Formativas**
- **Roteiro A Peroxa – Os Peares**
- **Asistencia a xornadas e congresos**
- **Cursos de formación e Noites dos morcegos**
- **Campos de Voluntariado Ambiental do Río Tea**
- **XIV Limpeza Simultánea de Ríos**
- **Actividade Voluntariado Río Vilameá**
- **Life INVASAQUA e Interreg DiaES**
- **Comunicación**

3. Materiais Editados.

4. Anexos.

- **Aparición nos medios de comunicación**
- **Memoria fotográfica das actividades**
- **Memoria económica**

1. Introducción

No ano 2005 comeza a andaina do Proxecto Ríos en Galicia que é coordinado pola Asociación para a Defensa Ecolóxica de Galicia (ADEGA). A finalidade é dar a coñecer a situación ambiental dos nosos cursos fluviais, incrementar a concienciación ambiental a través da participación cidadá e ofrecer solución aos problemas asociados á auga e aos ríos. ADEGA pretende converterse nun referente nos programas de educación e voluntariado ambiental. O Proxecto Ríos conta nesta ano 2021 coa colaboración de Confederación Hidrográfica Miño-Sil.

A finalidade é dar a coñecer a importancia dos ríos e as problemáticas ambientais asociadas aos mesmos. O obxectivo xeral do Proxecto Ríos é ensinar e transmitir bos comportamentos aos cidadáns para a mellora dos cursos fluviais mediante a súa participación.

En canto aos obxectivos específicos do proxecto, a relación é a seguinte:

- ▶ Mostrar aos participantes as responsabilidades ambientais que teñen con relación ás augas, como non contaminalas e axudar á súa conservación.
- ▶ Ensinar a identificar a flora e fauna dos ecosistemas de ribeira.
- ▶ Interpretar o ciclo da auga a escala global e local, informando aos participantes do seu papel nese ciclo.
- ▶ Facilitar o material específico necesario e persoal indicado para realizar as inspeccións.
- ▶ Motivar para aprender a relacionar elementos naturais, culturais, históricos, sociais, económicos, etc.
- ▶ Dispoñer dunha sede física e virtual onde centralizar as actividades do Proxecto Ríos e os recursos de educación ambiental e facilitar o acceso aos participantes.
- ▶ Fomentar a educación ambiental nos concellos, ofrecendo actividades para diferentes grupos sociais.

2. Memoria de actividades

Nas seguintes páxinas expóñense as actividades realizadas en 2021.

2.1: Participación do voluntariado.

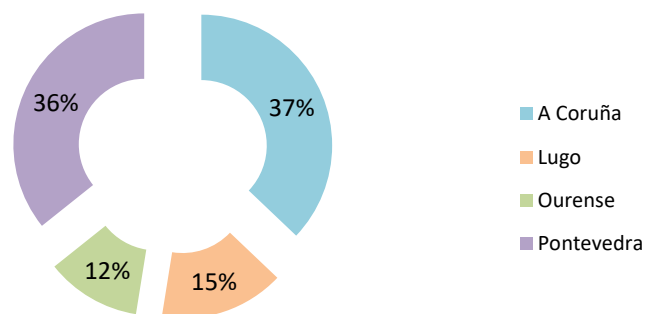
En canto ás actividades desenvolvidas en 2021, continuouse cos obxectivos de consolidación da participación cidadá arredor dos cursos fluviais.

Participación do voluntariado no Proxecto Ríos

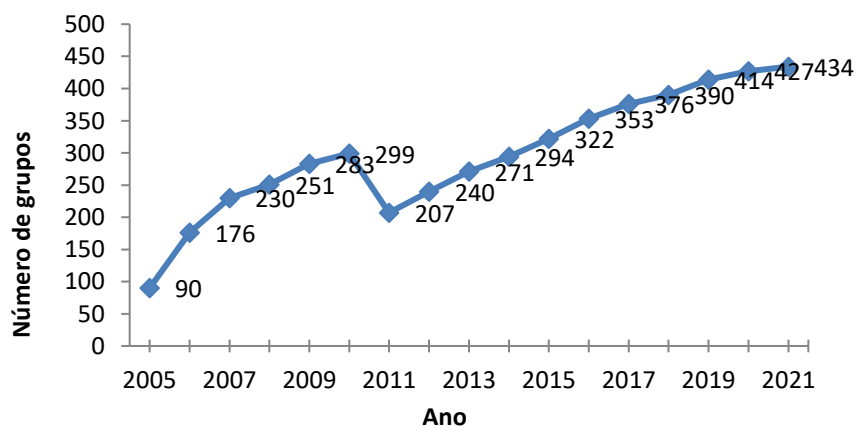
Na actualidade (outubro 2021) hai 434 grupos participando no Proxecto Ríos, que se distribúen por provincias, tal e como amosa a seguinte figura:

No que vai de ano 2021 incorporáronse ao Proxecto Ríos 7 novos grupos.

Participación por provincias

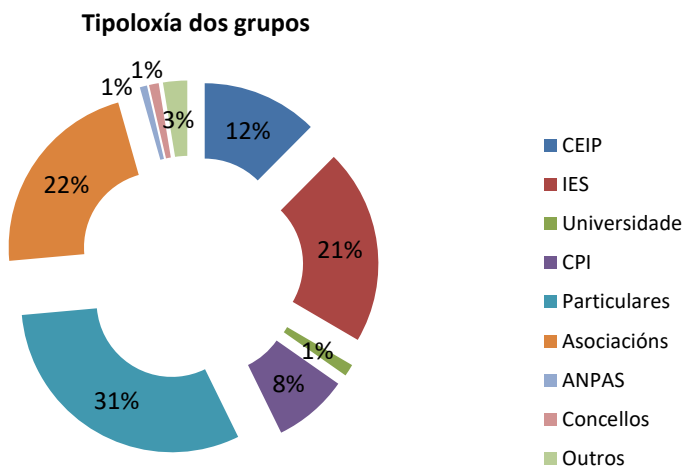

A progresión na participación está reflectida na seguinte gráfica:

A tipoloxía dos grupos participantes no Proxecto Ríos está representada na seguinte figura. Os piares fundamentais do proxecto son particulares, seguidos polos centros de ensino

secundario e as asociacións. En 2021 continuamos colaborando co Plan Proxecta da Consellería de Educación da Xunta de Galicia. Ao longo de 2021, levaremos a cabo unha actualización da base de datos do Proxecto Ríos que reflectirá a participación real dos colectivos.

2.2: Saídas formativas.

As saídas formativas consisten en facer unha inspección de río co apoio da equipa educativa do Proxecto Ríos. Constan de dúas partes: unha primeira na que se percorre o treito escollido e se identifican especies vexetais e animais tanto das marxes como do leito do río e na que tamén se realiza o esquema do treito inspeccionado. Ao longo do percorrido aproveítase para comentar diferentes aspectos relacionados cos ecosistemas fluviais, así como para contabilizar o patrimonio etnográfico e analizar os colectores que poidan aparecer no treito. O estudo dos colectores permite coñecer a tipoloxía e a posible perigosidade dos aportes que poida ter o treito inspeccionado e tomar as medidas oportunas de denuncia ambiental cando proceda. A presenza de restos patrimoniais nos ríos galegos é moi elevada, por iso dende o Proxecto Ríos se lle dá unha especial relevancia ó estudo dos mesmos facendo fincapé nos usos tradicionais que posúen os ríos.

Na segunda parte da inspección escóllese un punto de mostraxe representativo do treito onde se farán as análises e medicións dos parámetros fisicoquímicos e biolóxicos. Dentro dos parámetros físicos mídese a anchura da canle, a profundidade, a velocidade da corrente, as características organolépticas da auga, a temperatura e a transparencia. Nos parámetros químicos mídese o pH, a cantidade de nitratos e osíxeno disoltos na auga. Avaliase tamén o estado do bosque de ribeira (o cal se calcula a través dun índice de calidade de ribeira) e a porcentaxe de sombra que cubre a canle. No punto de mostraxe faise tamén un estudo dos macroinvertebrados, organismos bioindicadores, que permite avaliar a calidade das augas. En función dos datos recollidos asígnase un valor representativo do estado de saúde do río inspeccionado. A escala de valores vai do 1 ao 5, sendo o primeiro un estado óptimo de saúde. O último estado indica que o río carece das condicións axeitadas para o desenvolvemento da vida.

Dentro da duración das saídas realizase tamén a pé de río unha presentación sobre o Proxecto Ríos, sobre a metodoloxía de inspección e sobre aspectos relevantes que teñen que ver cos ríos e a súa xestión.

No primeiro semestre de 2021 realizáronse as seguintes saídas formativas:

CIFP A Granxa (Ponteareas). Río Tea. 06/05/2021

IES Salvaterra (Salvaterra de Miño). Río Tea. 19/05/2021

UNED Lugo. Río Miño. 27/05/2021

CPI Virxe dos Remedios (Castro Caldelas). Río Edo. 27/05/2021

CEIP Sagrado Corazón (Celanova). Río Arnoia. 28/05/2021

IES San Paio (Tui). Río Tripes. 09/06/2021

Colexio Nosa Señora de Xuventos e Sociedade de Pesca de Boborás. Río Viñao. 18/06/2021

Aula do Veral (Lugo). Río Mera. 23/06/2021

Xuntanza coa Asociación de Saúde Mental A Morea. O Barco de Valdeorras. 08/10/2021

IES As Lagoas (Ourense). Río Lonía. 14/10/2021.

2.3: Roteiro A Peroxa – Os Peares

O día 21 de marzo de 2021, e dentro da programación de itinerarios da Delegación de ADEGA en Lugo, o Proxecto Ríos realizou un roteiro guiado dende A Peroxa ata Os Peares. A temática da ruta foi amosar a mestura das augas que se produce no encontro ente os ríos Sil, Miño e Búbal na localidade de Os Peares.

Tamén houbo a oportunidade de contemplar o regato do Ríal, ao carón do que discorre boa parte do itinerario ate chegar ao río Miño. Durante o percorrido visitouse o Castelo de A Peroxa e foron identificándose diferentes especies de plantas que nesta época de inicio de primavera, medran baixo as árbores aínda sen folia, como narcisos, primulas, violetas, etc... flora nemoral moi interesante. Viuse tamén un exemplar de tritón xaspeado, o urodelo máis grande que temos en Galicia.

O percorrido pola beira do Miño achegounos ata a vila Os Peares, onde se pode apreciar a confluencia dos tres ríos anteriormente citados.

A actividade durou unha xornada e participaron 18 persoas.

2.4: Asistencia a xornadas e congresos

Dentro das actividades desenvolvidas pola equipa que integra o Proxecto Ríos, está a asistencia a xornadas e congresos que teñan nos seus contidos temas relacionados cos ecosistemas fluviais, a auga, o voluntariado e a educación ambiental. A participación nestes eventos pode ser formativa para os asistentes e/ou participativa, presentando as actividades desenvolvidas polo Proxecto Ríos, asistindo a mesas de traballo, etc,

No primeiro semestre de 2021 participouse na:

- Conferencia Ibérica do LIFE INVASAQUA organizado pola ASPEA (Associação Portuguesa de Educação Ambiental). Benavente, 25, 26 e 27 de xuño de 2021.

2.5: Cursos de formación

No convenio con CHM-S establecíase a realización de cursos de formación. Entre les estaban cursos relacionadas co Proxecto Quiroríos, que emprega morcegos para determinar a calidade ecolóxica dun ríos.

Curso de Formación “Noites dos morcegos”

As Noites dos Morcegos, teñen por finalidade difundir e sensibilizar á sociedade sobre a importancia dos morcegos e desenvólvense en máis de trinta países de Europa a través do proxecto EuroBats (www.eurobats.org) que cumpre 30 anos no 2021. Os morcegos achegan grandes beneficios aos seres humanos como son o control e regulación da poboación de insectos (entre eles moitas especies praga) e son excelentes bioindicadores de diferentes tipos de ecosistemas, caso dos bosques de ribeira. Estudando as súas poboacións podemos detectar cambios na calidade ecolóxica da auga e tamén dos bosques de ribeira.

Realizáronse dúas formacións, ambas cunha formación teórico-práctica sobre o programa de ciencia cidadá “Quiroríos” que en Galiza coordinan o grupo GEAS e ADEGA. Quiroríos é un protocolo para o seguimento dos morcegos nos cursos fluviais como indicadores da calidade da auga e dos bosques de ribeira, aberto a calquera persoa que queira participar, pois non hai que ser experto/a para facelo.

As xornadas sobre os quirópteros e o bosque de ribeira realizaranse os días 5 e 11 de agosto en Allariz e Monforte de Lemos.

Noite dos morcegos, xoves 5 e mércores 11 de agosto, Allariz e Monforte de Lemos

O xoves 5 e mércores 11 de agosto realizáronse as Noites dos Morcegos, cursos de formación sobre quirópteros e o bosque de ribeira coa finalidade de difundir e sensibilizar á sociedade sobre a importancia destes seguindo o protocolo de Quiroríos.

A noite do 5 de agosto foi en Allariz tendo como punto de encontro o Centro de Educación Ambiental de O Rexo, ao pé do río Arnoia. A sesión contou coa máxima participación posible polas normas Covid vixentes. A segunda noite, 11 de agosto, foi en Monforte de Lemos no río Cabe e tamén completou as prazas disponíbeis. Nas dúas actividades houbo lista de garda o que mostra o interese por este tipo de actividades.

Nas dúas sesións o voluntariado ambiental tivo a oportunidade de familiarizarse co mundo dos morcegos. A modo de introdución, e da man de Xosé Pardavila biólogo de Sorex, especializado na xestión de fauna salvaxe, facendo fincapé na importancia dos morcegos de ribeira, xa que se utilizan como indicadores da calidade do bosque de ribeira. Despois procedeuse á instalación de varias redes no río Cabe e nas súas beiras para atrapar aos morcegos. Durante o tempo de espera a que os morcegos saísen dos refuxios e quedasen retidos nas redes, fíxose un descanso para poder merendar-lear.

Na primeira xornada, Allariz, o tempo de espera foi moi reducido xa que a instalación das redes situouse o carón dun refuxio de *Myotis dabeuntonii*, tendo, nun período inferior a media hora, a redor de vinte morcegos da mesma especie. Na xornada de Monforte de Lemos a cantidade foi semellante, mais houbo máis variedade de especies, entre as cales atopáronse na súa gran

maioría morcegos das ribeiras (*Myotis dabeuntonii*) e algún exemplar de nóctulo pequeno (*Nyctalus leisleri*) e de morcego pigmeo ou soprano (*Pipistrellus pygmaeus*).

Todos os quirópteros recolléronse e colocáronse en bolsas de tea para a súa posterior análise polo experto. Xosé Pardavila analizou cada un deles, determinando a especie, o sexo e o grao de desenvolvemento (cría, xuvenil ou adulto). Con material propio ao tipo de mostraxe, tomoulles medidas do peso e das lonxitudes de antebrazos, ademais de mostrax de sangue, xenética, saliva e excrementos (os dispoñibles nas bolsas). Despois de cada control todos os morcegos foron liberados *in situ*, previo a esta un exemplar de *Nyctalus leisleri* da xornada de Monforte de Lemos, que foi anelado antes.

Con carácter anecdótico en ambas noites puidéronse observar outras especies, no centro O Rexo un picapeixe e en Monforte un xabarin que cruzou o río.

Dende ADEGA e Proxecto Ríos queremos agradecer á participación das persoas voluntarias nestas xornadas de formación que tiñan un horario fóra do habitual. Agradecemos tamén a Xosé Pardavila e o persoal do centro educativo ambiental O Rexo.

2.6: Campos de voluntariado ambiental no río Tea

Maio 2021

A fin de semana do 21 ao 23 de maio de 2021 tivo lugar o vixésimo terceiro campo de voluntariado para a eliminación da flora exótica invasora na contorna do río Tea. Estes campos céntranse na eliminación das especies invasoras *Acacia dealbata* e *A. melanoxylon* cuxa presenza nas beiras deste río é moi abundante. Coa axuda das 15 persoas voluntarias que participaron nesta xornada conseguíronse eliminar os rebrotes das zonas nas que se traballou en anteriores xornadas.

A xornada comezou o venres 21 en no albergue Alentea en Covelo onde estivo aloxado o voluntariado durante a xornada. Alí, Ramsés Pérez e Paco Bañobre impartiron unha charla informando sobre a problemática das especies exóticas invasoras así como a situación pasada e actual do río Tea con relación a estas e os traballos realizados estes últimos doce anos.

Na mañá do día seguinte o voluntariado desprazouse ata o Foxaco, a medio camiño entre Covelo e Mondariz. Durante o camiño fomos atopando pes soltos doutras invasoras: *Phytolacca americana* e *Robinia pseudoacacia*, que foron eliminados.

Continuando o camiño chegouse á primeira das zonas intervidas en anos pasados. Esta estivo completamente inzada por manchas de *A. dealbata*, mais na actualidade está colonizada por flora autóctona que comeza a repoboar a zona, deixando ao descuberto unha pequena praia fluvial. Esta mesma situación repetiuse en diferentes puntos a medida que se continuaba o percorrido ata chegar ás dúas zonas con presenza de rebrotes.

O proceso de eliminación da *A. dealbata* e *A. melanoxylon* consistiu en arrancar a planta de raíz, eliminando a maior cantidade posible, ou realizando un anel de descortizado (eliminar parte da cortiza do tronco en forma de anel para promover o secado da planta e, finalmente, a súa morte) naqueles exemplares de maior porte. A xornada durou todo o día. Púidose observar ademais que noutra zona tratada anteriormente pola presenza de manchas de bambú (*Phyllostachys* sp), o mesmo resultado que os anteriores, a completa ausencia desta especie en detrimento da flora autóctona, observando así como as nosas actuacións dan o seu froito. Neste lugar foron eliminados varios pes de *R. pseudoacacia*.

O domingo, para rematar, fíxose unha pequena visita á Rectoral de Barciademededa e o río Alén. O roteiro do Alén, incluído dentro da rede natura 2000, destaca polo seu bosque de ribeira de amieiro (*Alnus glutinosa*) e freixos (*Fraxinus angustifolia*) e unha carballeira termófila caracterizada polo carballo (*Quercus robur*) e o loureiro

(*Laurus nobilis*), unha das masas forestais máis ameazadas de Galicia, con presenza de moitos dos fentos que podemos atopar nas ribeiras dos ríos galegos. Un paseo que completou unha fin de semana de traballo, descuberta e conservación da nosa biodiversidade natural.

Campo de Voluntariado Ambiental no río Tea

Eliminación de flora exótica invasora 21, 22 e 23 de maio

Traballos de seguimento e continuación das tarefas de eliminación de flora exótica invasora iniciadas no ano 2008.

O voluntariado permanecerá no Albergue Alentea (Covelo) en réxime de pensión completa, contará con material axeitado e seguro de responsabilidade civil e de accidentes.

Anímate e Participa!!!!

*info e inscricións:
 Prazas limitadas
www.proxectorios.org
ramses@adega.gal
 610 23 80 50

Organiza: Colabora:

Campo de Voluntariado Ambiental no río Tea

Eliminación de flora exótica invasora 10, 11 e 12 de setembro

Traballos de seguimento e continuación das tarefas de eliminación de flora exótica invasora iniciadas no ano 2008.

O voluntariado permanecerá no Albergue Alentea (Covelo) en réxime de pensión completa, contará con material axeitado e seguro de responsabilidade civil e de accidentes.

Anímate e Participa!!!!

*info e inscricións:
 Prazas limitadas
www.proxectorios.org
maria.amigo@adega.gal
 616 23 80 50

Organiza: Colabora:

Setembro 2021

A fin de semana do 10 ao 12 de setembro tivo lugar o vixésimo cuarto campo de voluntariado para a eliminación da flora exótica invasora na contorna do río Tea. Neste campo centrámonos na eliminación das especies invasoras *Acacia dealbata* e *A. melanoxylon* cuxa presenza nas beiras deste río é moi abundante. Coa axuda das 13 persoas voluntarias que participaron nesta xornada conseguimos eliminar os rebrotes das zonas nas que se traballou en anteriores xornadas.

A xornada comezou o venres 10 en no albergue Alentea en Covelo onde nos hospedamos durante a xornada. Alí, Ramsés Pérez e María Amigo impartiron unha charla informando sobre a problemática das especies exóticas invasoras así como a situación pasada e actual do río Tea con relación a estas e os traballos realizados estes últimos doce anos.

Na mañá do día seguinte desprazámonos ata o Foxaco, a medio camiño entre Covelo e Mondariz, por onde discorre o río Tea atravesado polos maravillosos e máxicos Pasos de Tatín, construcións formadas por máis dunha vintena de pedras coidadosamente talladas e colocadas que nos permiten atravesalo río dunha beira a outra.

Despois dunha camiñada ao longo do río chegamos a primeira das zonas intervidas en anos pasados. Esta estivo completamente inzada por manchas de *Acacia dealbata*, e alegrounos ollar a ausencia de rebrotes e a presenza da flora autóctona comezando a repoboar a zona, deixando ao descuberto unha pequena praia fluvial. Esta mesma situación repetiuse en diferentes puntos a medida que continuabamos a nosa andaina ata chegar a dúas zonas con presenza de rebrotes. Estivemos acompañados polo capataz da brigada da DXPN, Félix, que nos comentou as accións que levan facendo na zona dende fai anos.

O proceso de eliminación da *Acacia dealbata* e *A. melanoxylon* consistiu en arrancar a planta de raíz, eliminando a maior raíz posible, ou realizando un anel de descortizado (eliminar parte da cortiza do tronco en forma de anel para promover o secado da planta e, finalmente, a súa morte) naqueles exemplares de maior porte. A xornada durou todo o día, regresando contentos do traballo realizado. Puidemos observar noutra zona tratada anteriormente pola presenza de manchas de bambú (*Phyllostachys* sp), uns pequenos rebrotes

desta especie que foron retirados de raíz. Neste lugar foron eliminados tamén varios pes de *R. pseudoacacia*.

O domingo, para rematar, fixemos unha pequena visita á Rectoral de Barciademededa e o río Alén. O roteiro do Alén, incluído dentro da rede natura 2000, destaca polo seu bosque de ribeira de amieiro (*Alnus glutinosa*) e freixos (*Fraxinus angustifolia*) e unha carballeira termófila caracterizada polo carballo (*Quercus robur*) e o loureiro (*Laurus nobilis*), un dos bosques máis ameazados de Galicia, con presenza de moitos dos fentos que podemos atopar nas ribeiras dos ríos galegos. Un paseo que completou un fin de semana de traballo, descuberta e conservación da nosa biodiversidade natural.

2.7: XIV Limpeza Simultánea de Ríos

889 persoas retiran máis 13 tn de residuos na XIV Limpeza simultánea de ríos do Proxecto Ríos

Fomos novamente moitas as persoas as que nos mollamos polos ríos na XIV Limpeza Simultánea. Houbo grupos grandes e pequenos, de nenos e nenas e de maiores. Limpáronse grandes ríos e tamén pequenos regatos, pero todas e todos tiñamos o mesmo obxectivo: coidar os nosos ríos e concienciar á sociedade da necesidade de que estean ben conservados. O domingo 26 de setembro de 2021 realizouse a XIV Limpeza Simultánea de Ríos en 51 concellos de toda Galiza. En cada localidade a actividade foi coordinada por diferentes entidades, dende asociacións ecoloxistas, culturais... até fundacións, centros de ensino e concellos, chegando ás 67 entidades. Houbo concellos nos que participaron varias asociacións limpando diferentes ríos como foi o caso de Gondomar, Pontevedra ou Santiago de Compostela, entre outros. Este ano fíxose a limpeza en 55 treitos de río e participaron 889 persoas, unha boa participación para os tempos que corren.

Neste ano continúan a sumarse á iniciativa concellos, asociacións de pescadores, culturais, xuvenís, ecoloxistas... de moitos lugares de Galiza. Outros grupos levan participado nesta iniciativa dende o inicio, e ao longo destes catorce anos podemos observar unha diminución de lixo nos treitos dos ríos apadriñados por estas entidades, aínda que en 2021 volveron a aparecer rodas de automóviles, algún que outro colchón e electrodoméstico.

Aínda se verten moitos residuos aos ríos

Desta volta recolléronse refugallos moi variados, e coma sempre abundaron os plásticos: botellas, garrafas, bolsas, sacos... Apareceron rodas, baterías e motores de automóviles, cristais e latas; tamén pilas, restos de madeira, mobles, ferralla, colchóns, algún televisor e entullos. Retiráronse uralitas, roupa, calzado, etc... As toallíñas húmidas para hixiene persoal volveron a aparecer en abundancia e tamén máscaras. É preciso reflexionar sobre o uso destes artigos, e aínda máis sobre o lugar que empregamos para desfacernos deles, xa que ao tiralos polo retrete rematan nos nosos ríos contaminando os cauces e ribeiras. No conto, calculamos que os residuos de tódolos concellos suman máis de 13 toneladas, pero debemos lembrar que o noso principal obxectivo non era este. O voluntariado ambiental non é man de obra barata que poida suplir o traballo da administración, somos, por outra banda, unha masa de xente que axuda a concienciar á sociedade.

Concello	Grupo	Voluntarios/as	Rio	Kg
A Estrada	Asoc. A Xesteira	13	Veá	300
	Asoc. Pola Defensa do Val do Liñares	8	Liñares	850
A Cañiza	Fundación MundoNatura	3	Acebal	100
A Guarda	Asoc. A Jalleira	12	Tamuxe	50
Allariz	CEA O Rexo	35	Arnoia	200
A Laracha	Concellaría de Cultura	15	Vilán	300
Ames	Aula da Natureza do Concello de Ames	Sen datos		
A Merca	Asoc. Xuvenil Xoldreira	15	Arnoia	20
Ares	Asoc. Amigos do Mosteiro de Sta Catalina de Montefaro Concello de Ares	5	Frades	230
Arzúa	Asoc. Pescadores do Iso	4	Iso	50
As Pontes	Asoc. EuroEume	9	Eume	70
Baamonde	Cercud (Centro Cultural Recreativo e Deportivo)	10	Parga	29
Betanzos	Fragas do Mandeo	8	Mendo	287
Cangas	ADEGA-Morrazo + ANPA CEIP A Rúa	40	Rego Saiñas	
Castro de Rei	Asoc. Cultural e Deportiva Amigos do Miño	10	Miño	200
Carballo	ADEGA Carballo	3	Anllóns	65
Carral	Asoc. Brexa	35	Brexá e Barcés	100
Catoira	Ecologistas de Catoira ANPA As Lombas	21	Catoira	100
Cenlle	Asoc. Veciñal Lentille	Adiada		
Coruña, A	Oficina de Medio Ambiente da UDC	2	Lagar	6
Culleredo	Colectivo Pedras Galladas	9	Charca Laboral	500
Fene	AETNA	19	Baa	200
	Asoc. Betula	30	Baa	400
Foz	Voluntarias do Concello de Foz	12	Alenparte	70
Gondomar	Voluntarios/as do Proxecto Ríos de Gondomar	27	Zamáns	1.000
	Concello de Gondomar	40	Miñor	1.500
Lugo	ADEGA Lugo e Coidemos Lugo	11	Castelo de abaixo	300
	UNED Lugo	14	Rato	50
Marín	Grupo Cultural Ronsel	16	Loira	90
Meis	CPI Mosteiro-Meis Concellaría de Cultura. Concello de Meis Comunidade de Montes de San Tomé	Adiada		
Melide	Asoc. Melidá	9	Furelos	250
Muiños	Asoc. A Corga do Barxés	9	Muiños	150
Navia de Suarna	Asoc. Veciñal Irmandade Navega	6	Curveira	80
Negreira e A Baña	Asoc. Afonso Eanes	9	Rego de Duomes	150
Nigrán	Concello de Nigrán / Oficina de Información Cidadá	19	Muiños	250
O Grove	IES As Bizocas	21	Bizocas	5
Ourense	Ecovixiantes de Franciscanas	25	Lonia	300
	Aula da Natureza de Ourense	8	Miño	100
Padrón	Asociación Naturalista Hispella	12	Ulla	185
Parada de Sil	A Fábrica da Luz	2	Mao	5
Ponteareas	Plataforma pola Defensa do Tea	15	Tea	400
Pontevedra	Vaipolorio	22	Gafos	80
	Fundación Juan XXIII Asoc. Quiombo	7	Valdecorvos	200
Porriño	Valora Natura	13	Louro	80
Redondela	AAVV Chapelá	39	Maceira-Espiñedo	1.000

	Asoc. Artelixo	20	Pexegueiro	1.000
Rianxo	AAVV do Araño	6	Te	90
Ribadumia	Colectivo Ecologistas do Salnés	16	Ullma	200
Salceda de Caselas	Asoc. Trezecatorce	20	Landres	120
Santiago de Compostela	ADEGA Compostela Gentalha do Pichel	20	Sarela	265
	AFA Montessori	20	Sar	70
Teo	Concello de Teo	10	Rego das Laxes	100
Tomíño	Concello de Tomíño. Concellaría de M.A.	10	Furnia e da Pedra	90
Valga	Muiño Didáctico de Campaña	12	Valga	170
Verín	Asoc. CDR Portas Abertas Concello de Verín	12	Támega	150
	Stars Nature Watchers	26	Támega	50
Vigo	Asoc. Bidueiro	39	Lagares	1.250
Vilalba	ANPA CEIP Antonio Bermúdez	Adiada		
Xinzo de Limia	Concellaría de Cultura e Mocidade	27		
Xunqueira de Ambía	Iniciativa Xunqueira	9	Arnoia	10
TOTAL- 51	67	889	55	13,867

2.8: Actividade proposta pola CHMS: Plantación participativa no río Vilameá.

Tal e como viña recollido no convenio entre ADEGA-CH-MS, realizárase algunha actividade a proposta do organismo de conca. A actividade acordada finalmente foi unha plantación de árbores autóctonas nas ladeiras do río Vilameá, en Lobios, Parque Natural do Xurés.

Para organizar a plantación visitouse previamente a zona acompañados dos gardas fluviais da CHMS e unha persoa do lugar que pertenceu á Comunidade de Montes, CMVMC de Riocaldo. O obxectivo da mesma foi percorrer a zona na que se ía realizar a plantación así como as zonas a evitar. Despois de percorrer o monte tamén nos achegamos até o centro de Interpretación para ver a sala. No mesmo día concertouse tamén unha visita co viveiro de Tragsa en Maceda para ver as diferentes especies de árbores que se ía plantar. Finalmente acordouse que serían bidueiros, ameneiros e salgueiros.

Na actividade inscribíronse 16 persoas se ben, finalmente participaron 14.

Como estaba previsto comezouse coa charla de presentación as 11.00h do sábado no Centro de Interpretación do Parque Natural do Xurés. Na mesma falou sobre os obxectivos da actuación así como da problemática que provocan os incendios sobre os cursos fluviais e amosáronse fotos sobre as actuacións que a CH-MS realizou para evitar a erosión e arrastres de áridos e cinsas para o río.

Ao final da presentación falou José Núñez, Presidente Da CMVMC de Riocaldo que explicou que estaban a facer na comunidade de montes despois dos incendios sufridos na zona.

A seguir saímos para a Ermida de Vilameá, onde deixamos os coches. Avanzamos cara a zona de plantación camiñando e alí repartimos a ferramenta e as árbores. Comezamos pola parte máis baixa, próximos ao río Vilameá e avanzamos polo camiño próximo ao río.

A plantación tivo unha zonificación, os ameneiros e salgueiros plantáronse próximos ao río e os bidueiros na zona máis afastada deste. Fixéronse varios grupos de traballo, uns levaban as bandexas coas árbores e outras voluntarias a ferramenta, uns facían os buratos para as árbores e outros/as achegaban a árbore. Así, os traballos íanse rotando para evitar lesións.

Na metade da mañá fíxose unha parada para descansar, comer algo e repoñer forzas.

Continuouse despois cos traballos, ate chegar as tres da tarde que paramos para ir a comer. En total plantáronse 400 árbores, 50 ameneiros, 50 salgueiros e 300 bidueiros a ambas beiras do río Vilameá.

Como comezou a chover refuxiámonos para comer na Ermida e alí a cuberto fixemos o xantar.

Pola tarde, realizamos unha ruta como estaba previsto pero como non paraba de chover mudamos o destino. Achegámonos a coñecer unha das xoias botánicas do Parque, o *Prunus lusitanica*, que medra nunhas poucas corgas do Xurés e que en vindeiras actuacións sería de interese reintroducir en colaboración cos especialistas que están a traballar coa especie.

Cara as 18.00 h da tarde e logo de cambiarnos de roupa e tomar un café para recuperar o calor dimos por rematada a actividade de plantación participativa.

2.9: LIFE INVASAQUA

O Proxecto LIFE INVASAQUA no que o Proxecto Ríos colabora dende o ano 2019 retomou durante o 2021 a normalidade na realización das actividades.

Dende o Proxecto Ríos participamos, como entidade ecoloxista que traballa con voluntariado nos ríos, nun documental que está a elaborar un dos socios do proxecto, a Axencia EFE. A gravación realizouse como unha entrevista no Monte Xiabre, en Vilagarcía de Arousa.

Outra das actividades realizadas foron saídas formativas cos centros de ensino que participan no proxecto en colaboración coa ASPEA (Associação Portuguesa de Educação Ambiental), nomeadamente o IES de Salvaterra e o IES San Paio de Tui.

O alumnado participante tivo a oportunidade de participar tamén na Conferencia Ibérica organizada en Benavente (Portugal) en xuño deste ano, na que compartiron actividade sobre as especies exóticas invasoras con alumnado de escolas portuguesas.

Para o resto de 2021, dende o Proxecto Ríos, realizaremos as saídas formativas cos centros de ensino durante a campaña de outono. Tamén comezaremos a organizar a II Conferencia Ibérica que será en primavera de 2022 en Galicia.

2.10: Interreg DiadES

O Interreg DiadES no que Proxecto Ríos-ADEGA participa como unha das partes interesadas sufriu tamén as consecuencias da Covid 19, e moitas das reunións e actividades programadas para o ano 2021 fixéronse de forma telemática.

Na parte na que o Proxecto Ríos participa é aportando opinión sobre a creación dun dos materiais que servirán para divulgar o valor que os peixes migradores teñen para a sociedade e o medio natural. Trátase dun xogo educativo no que existen diferentes actores e que trata cuestións relacionadas cos beneficios ecosistémicos dos peixes diádromos.

Asistimos a unha xuntanza telemática de traballo na que se expuxeron as liñas mestras do que será o xogo.

WP 7.2 – Game design & Gameplay Schematization

Manager 1

Objectives
- 1 biodiversity
- 3 ecosystemic services

Action 1
Action 2
...
Action 9
Action 10

Catchment 1

Climate change

Interreg Atlantic Area
DiadES
INRAE

Participants (16)

Marie LECOMTE...

Margaux HERSCHEL
Paco Banhobre (ADEGA_Proxecto Rios)
Patrick Lambert (INRAE)
Samuel CHAPLAIS (UFBL)
Barry Bendaal, The Rivers Trust
Angéla Muench
Cristina Marta-P...
Arantza Murillas
Marie Porteneu...
Marie LECOMTE...
Géraldine Lassal...
David J. Nachón...
Rufino Vieira
Matthew Ashley

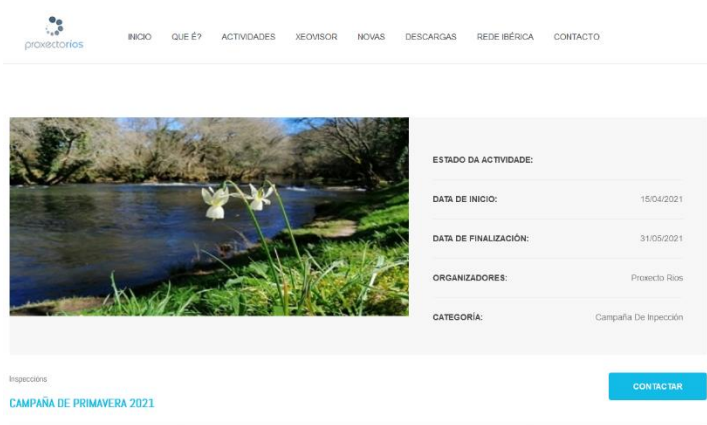

2.11: Comunicación

A realización das actividades do Proxecto Ríos leva emparellada unha difusión en diversas plataformas dixitais. Na actualidade, ademais do boletín mensual –Gardarríos– enviado a todos/as os/as participantes e simpatizantes do Proxecto Ríos, publícanse na web do proxecto as convocatorias, as crónicas e os álbums de fotos de todas as actividades, para que a sociedade en xeral poida facer un seguimento das accións desenvolvidas polo Proxecto Ríos. Ademais compártense no Facebook e Instagram. Nestas, envíanse fotos e comentarios que informan en tempo real das actividades que se están a facer nos diferentes ríos pola equipa do Proxecto Ríos.

A continuación preséntase unha serie de imaxes da web do Proxecto Ríos, do Gardarríos e das páxinas das redes sociais:

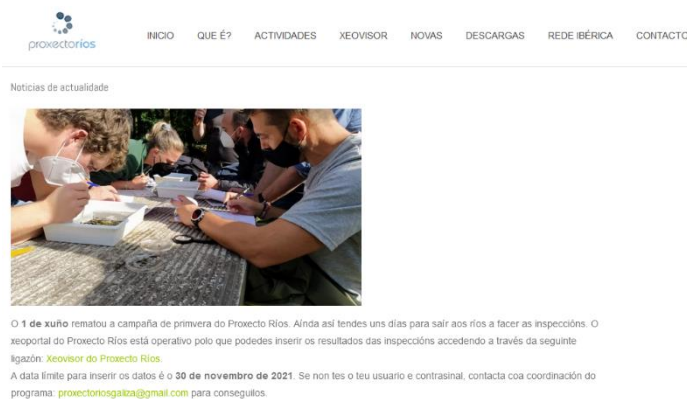
Web do Proxecto Ríos:

ESTADO DA ACTIVIDADE:	
DATA DE INICIO:	15/04/2021
DATA DE FINALIZACIÓN:	31/05/2021
ORGANIZADORES:	Proxecto Ríos
CATEGORÍA:	Campanha De Itección

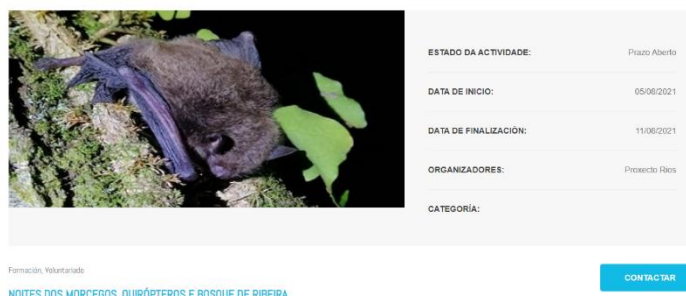
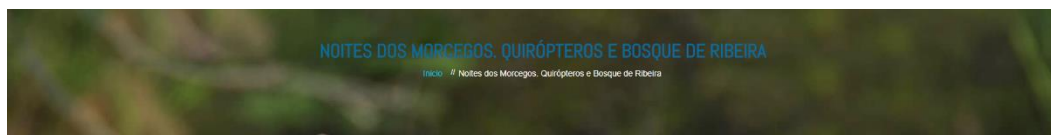
O 15 de abril deu comezo a campaña de inspeccións do Proxecto Ríos de primavera de 2021 e se estenderá até o 31 de maio. Durante as campañas de inspección o voluntariado participante sae aos seus treitos de río para facer o estudo da calidade ecolóxica. Tamén durante as campañas organizamos diferentes actividades. Para esta primavera temos programado o curso de formación de coordinadores, o Encontro de Voluntariado, e outras actividades.

Cos datos recollidos polo voluntariado o Proxecto Ríos elabora o Informe Anual.

O 1 de xuño rematou a campaña de primavera do Proxecto Ríos. Aínda así lendes uns días para saír aos ríos a facer as inspeccións. O xecportal do Proxecto Ríos está operativo polo que podedes inserir os resultados das inspeccións accedendo a través da seguinte ligazón: [Xeovisor do Proxecto Ríos](#). A data límite para inserir os datos é o 30 de novembro de 2021. Se non tes o teu usuario e contrasinal, contacta coa coordinación do programa: proxectoriosgaliza@gmail.com para conseguilo.

Durante esta campaña realizamos o Curso de Formación, o Campo do Río Tea e unha boa cantidade de Saídas Formativas cos grupos. Podedes ver no [Facebook](#) e [Instagram](#) do Proxecto Ríos fotos e máis info desas actividades. Durante este mes de xuño organizamos máis accións arredor dos ríos que anunciaremos no [boletín Gardarríos](#), como o [Roteirios](#) ou o [Encontro de Voluntariado](#). Se queres recibir as novas que publicamos no boletín, [inscríbete](#) no Gardarríos!! Envíanos un correo: proxectoriosgaliza@gmail.com. Tamén para o mes de xuño iniciaremos a divulgación da [XIV Limpeza de Ríos](#).

ESTADO DA ACTIVIDADE:	Prazo Aberto
DATA DE INICIO:	05/06/2021
DATA DE FINALIZACIÓN:	11/06/2021
ORGANIZADORES:	Proxecto Ríos
CATEGORÍA:	

Formación, Voluntariado

NOITES DOS MORCEGOS, QUIRÓPTEROS E BOSQUE DE RIBEIRA

Política de cookies e privacidade

ADEGA Asociación para a Defensa Ecolóxica de Galiza

Inicio / Novas / Todas / Eliminando especies invasoras do río Tea e...

21-08-2021

Eliminando especies invasoras do río Tea e inventariando a biodiversidade do río Alén

Proxecto Ríos celebra o Día da Biodiversidade eliminando especies exóticas

Mañá sábado 21 de maio, celebrarase o Día Mundial da Biodiversidade que trata de facer unha chamada de atención sobre a conservación da diversidade biolóxica para o mantemento da vida e dos ecosistemas do planeta.

O Proxecto Ríos, realizará diferentes actividades que van neste sentido. O Proxecto Ríos é unha iniciativa de Educación e Voluntariado Ambiental promovida por ADEGA que conta co apoio de Augas e Galiza e CH Miño - Sil. A finalidade deste programa é dar a coñecer o importante papel dos cursos fluviais, analizar as súas problemáticas así como fomentar iniciativas que permitan a cidadanía o mantemento e a mellora dos ríos proporcionando as ferramentas que permitan a súa participación.

Hoje viernes 21 de maio comenza o Campo de Voluntariado Ambiental no río Tea para a eliminación de feras exóticas invasoras que se entenderá toda a fin de semana. Os campos do Tea son a continuación dos traballos desenvolvidos ao abeiro do programa de Voluntariado en Ríos do Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente que comencei en 2007. En 2021 realizárese un campo de voluntariado ambiental, coa colaboración da Confederación Hidrográfica do Miño - Sil, a fin de semana do 21, 22 e 23. O voluntariado terá cubertos os gastos de alimentación e mantemento, e contará con seguro de accidentes. Con este son catroce anos loitando contra as invasoras, o que o converte nunha das iniciativas de máis longo percorrido do país.

Voluntarios e voluntarias de toda Galicia traballaran na eliminación de feras exóticas invasoras presente en diferentes tramos do río Tea localizados no LIC río Tea (ES1143006). As especies a eliminar son plantas de dúas árbores (Acacia dealbata e A. melanocorylos) coñecidas vulgarmente como mimosa; tamén se eliminarán árbores e pequenos matos de bambú (*Phyllostachys ssp*) e tribulinas (*Physalis amaranthifolia*).

Tamén dentro do Campo do Tea, o domingo 23 realizárense unha Descuberta de Biodiversidade do río Alén, aflúente do Tea que conta cunha grande riqueza natural. Realizarase un inventario da fauna e flora presente neste río empregando a Plataforma de ciencia cidadá Naturalist.

Ligazóns

Cartaz do Campo de Voluntariado do Tea

ADEGA Asociación para a Defensa Ecolóxica de Galiza

Inicio / Avenda / Educación ambiental / Noites dos Morcegos

08-08-2021 08:11-09-2021

Noites dos Morcegos

Quirópteros e bosque de ribeira

A actividade terá dous partes, realizárase unha Noite dos Morcegos, que ten por finalidade difundir e sensibilizar á sociedade sobre a importancia dos morcegos: unha actividade que se ven desenvolvendo en máis de trinta países de Europa a través do proxecto Eurobat (www.eurobat.org) que cumpre 30 anos en 2021.

Así mesmo, realizárase unha formación teórico-práctica sobre o programa Quirópteros. Quirópteros é un protocolo para o seguimento dos morcegos nos cursos fluviais como indicadores da calidade da auga e dos bosques de ribeira. Cabeza que non sexa un supeito poodle facelo. Non obstante, organizamos xornadas de formación para promover e asesorar na protección. Ademais, ofrecemos así mesmo voluntariado a oportunidade de participar na motivación con observadores máis experimentados. 50 se realiza unha moita ao ano durante aproximadamente dúas horas, entre os meses de xuño, xullo e agosto.

Realizárense dous sesións, co apoio de Confederación Hidrográfica Miño Sil 05 de agosto, Abaliz 11 de agosto, Monforte

As actividades serán en horario de tarde-noite

Para participar é preciso inscribirse enviando a Ficha de Inscripción a: ramses@adega.gal

Prezos limitados e normas Covid viventes

Ligazóns

Web de Eurobat

Descargas

- Cartaz Noite dos Morcegos 5 de Agosto de 2021
- Cartaz Noite dos Morcegos 11 de Agosto de 2021
- Ficha de Inscripción

ADEGA Asociación para a Defensa Ecolóxica de Galiza

Inicio / Avenda / Educación ambiental / Plantación participativa de árbores...

02-10-2021

Plantación participativa de árbores no río Vilameá

O sábado día 2 de outubro, dende o Proxecto Ríos, realizaremos unha actividade de voluntariado ambiental de reforestación participativa no río Vilameá, en colaboración cos CNVMC Riocald e a Confederación Hidrográfica Miño-Sil.

A actividade dará comezo coa presentación da acción no Centro de Interpretación do Parque Natural do Xurés, que colabora tamén coa iniciativa, para a continuación desenvolver a actividade de plantación nas mans do río Vilameá en Lobios.

O programa será:

- 10:30 Presentación da actividade (CI do PN do Xurés en Lobios)
- 11:00 Saída para o río Vilameá e plantación
- 15:00 Xantar
- 15:00 Remate dos traballos e paseo polo río Vilameá

A actividade é gratuita e será preciso inscribirse: ramses@adega.gal 616 238 050

O voluntariado terá cuberta a manutención e contará cun seguro de accidentes, así como coa ferramenta axitada para plantación. A actividade durará toda a mañá e parte da tarde.

Descargas

- Cartaz da Xornada

voluntariado ambiental

Plantación participativa de árbores no río Vilameá

sábado 02 outubro

Vilameá (Lobios)

10:30 Presentación da actividade (CI do PN do Xurés)

11:00 Saída para o río Vilameá e plantación

15:00 Xantar

15:00 Remate dos traballos e paseo polo río Vilameá

O voluntariado contará co seguro de accidentes e manutención. A actividade durará toda a mañá e parte da tarde.

Organiza: CNVMC de Riocald

Financia: ADEGA

Colaboración de: Confederación Hidrográfica Miño-Sil

Actividade gratuita
É preciso inscribirse a: ramses@adega.gal
616 23 80 50

GARDARRÍOS

Gardarríos Xaneiro 2021

[View this email in your browser](#)

[Projecto Ríos](#) [Projecto Ríos](#) [Instagram](#) [Email](#)

O PROXECTO RÍOS DESÉXACHE BO 2021

Dende o Proxecto Ríos dexáxamosvos un **moi bo ano 2021**. Logo de pasar un 2020 marcado pola situación de pandemia, esperamos que este

ESTAMOS TRABALLANDO NO CALENDARIO 2021

Como é xa costume, durante estas primeiras semanas do ano estamos elaborando o **Calendario** do Proxecto Ríos para este ano **2021**. No

ACTUALIZACIÓN DA BASE DE DATOS DO PR

Durante este ano 2021 faremos unha **actualización da base de datos** do Proxecto Ríos. Iremos contactando cos diferentes grupos para consultar

Gardarríos Febreiro 2021

[View this email in your browser](#)

[Projecto Ríos](#) [Projecto Ríos](#) [Instagram](#) [Email](#)

UN 2021 CHEO DE ACTIVIDADES

En 2021 renovamos a colaboración entre ADEGA e Augas de Galicia para o desenvolvemento do Proxecto Ríos. Continuamos así con

ESTAMOS TRABALLANDO NO CALENDARIO 2021

O **Calendario** do Proxecto Ríos para este ano **2021** xa case está listo. Finalmente ira adicado ás **especies de aves** que podemos atopar nos nosos ríos e regatos.

ACTUALIZACIÓN DA BASE DE DATOS DO PR

Durante este ano 2021 faremos unha **actualización da base de datos** do Proxecto Ríos. Iremos contactando cos diferentes grupos para consultar

Gardarríos Marzo 2021

[View this email in your browser](#)

[Projecto Ríos](#) [Projecto Ríos](#) [Instagram](#) [Email](#)

DÍA MUNDIAL DA AUGA 2021

O 22 de marzo celébrase o **Día Mundial da Auga** que está centrado en 2021 en lembrar a relevancia que ten este líquido

DESCARREGA O CALENDARIO 2021

O **Calendario** do Proxecto Ríos para este ano **2021** xa está listo. Nel atoparedes **6 especies de aves** que podemos atopar nos

ENQUISA E PLAN ESTRATÉGICO DO PR

Durante o 2021 faremos unha **actualización da base de datos** do Proxecto Ríos. Consultaremos cos diferentes

Gardarríos Abril 2021

[View this email in your browser](#)

[Projecto Ríos](#) [Projecto Ríos](#) [Email](#) [Instagram](#)

CAMPAÑA DE PRIMAVERA DO PROXECTO RÍOS

O **15 de abril** comeza a campaña de primavera do Proxecto Ríos, que se estenderá ate o **31 de maio**. Nas campañas inspección

SAÍDAS FORMATIVAS COS GRUPOS

Durante as campañas de inspección realizamos as actividades centrais do Proxecto Ríos como os cursos de

ENQUISA E PLAN ESTRATÉGICO DO PR

Durante o 2021 faremos unha **actualización da base de datos** do Proxecto Ríos. Consultaremos cos diferentes

Gardarríos Maio 2021

[View this email in your browser](#)

[Projecto Ríos](#) [Projecto Ríos](#) [Email](#) [Instagram](#)

CRÓNICA DO CURSO DE FORMACIÓN

O pasado sábado, 24 de abril, celebramos o **curso de primavera do Proxecto Ríos**, que xa vai pola súa edición

SAÍDAS FORMATIVAS COS GRUPOS

Durante as campañas de inspección realizamos as actividades centrais do Proxecto Ríos como os cursos de

1ª SEMANA IBERICA SOBRE EEI

Do **26 de maio ao 6 de xuño** desenvolverase a 1ª Semana Ibérica sobre Especies Invasoras, organizada pola Rede Portuguesa

Gardarríos Xuño 2021

[View this email in your browser](#)

[Projecto Ríos](#) [Projecto Ríos](#) [Email](#) [Instagram](#)

REMATA A CAMPAÑA DE PRIMAVERA DO PR

O **1 de xuño** rematou a campaña de primavera do Proxecto Ríos. Aínda así tendes uns días para saír aos ríos a facer as

CRÓNICA DO CAMPO DO TEA

A fin de semana do 21, 22 e 23 de maio realizamos no río Tea un campo de voluntariado para a eliminación de **especies**

INSPECCIÓN NO REGO DE VIGO (DODRO)

O vindeiro sábado 19 de xullo faremos unha saída formativa ao rego de Vigo no concello de Dodro. Na saída, para maiores de

Gardarrios Xullo 2021

[View this email in your browser](#)

[f](#) Proxecto Ríos [e](#) Proxecto Ríos [✉](#) Email [@](#) Instagram

CAMPAÑA DE OUTONO DO PROXECTO RÍOS

O vindeiro **15 de setembro** dará comezo a campaña de outono do Proxecto Ríos, que se estenderá ata o 31 de outubro.

BIG JUMP FOR LIVING RIVERS 2021

O **11 de xullo** vai celebrar en Europa o **Grande Chimpo 2021**. Este ano está dedicado á liberación dos ríos de obstáculos.

XIV LIMPEZA SIMULTÁNEA DE RÍOS

O domingo **26 de setembro** é a data que temos fixada para a realización da **XIV Limpeza Simultánea de Ríos**. Esta

Gardarrios Setembro 2021

[View this email in your browser](#)

[f](#) Proxecto Ríos [e](#) Proxecto Ríos [✉](#) Email [@](#) Instagram

INICIO DA CAMPAÑA DE OUTONO DO PR

O **15 de setembro** comeza a campaña de outono do Proxecto Ríos, que se estenderá ata o **31 de outubro**. Nas campañas inspección o voluntariado sae aos seus treitos de río a facer as análises do estado de saúde do río. Organizamos tamén diferentes actividades como saídas, Curso de Formación e a Limpeza Simultánea de Ríos. Enviaremos por correo postal os reactivos aos grupos para facer as análises físico-químicas. Pedimos tamén que nos envidades os resultados das inspeccións por e-mail ou a través do [Xeovisor](#) do Proxecto Ríos. Tamén vos pedimos que extremades as precaucións nas vosas saídas e

SAÍDAS FORMATIVAS DO PROXECTO RÍOS

Durante as campañas de inspección ofrecemos aos grupos participantes do Proxecto Ríos a posibilidade de **solicitar unha saída formativa** na que os acompañamos na inspección de río. Trátase, xa que logo, de facer unha inspección guiada polo persoal do Proxecto Ríos. Para solicitar unha saída formativa podes **contactar coa coordinación do Proxecto** a través dos seguintes mails: proxectoriosgaliza@gmail.com pacobanhobre@adeqa.gal O por teléfono: 981 57 00 99

XIV LIMPEZA SIMULTÁNEA DE RÍOS

O domingo **26 de setembro** é a data que temos fixada para a realización da **XIV Limpeza Simultánea de Ríos**. Esta actividade pretende concienciar á sociedade da necesidade de manter limpos de lixo os nosos cursos fluviais como premisa para garantir a súa saúde. Convocamos á sociedade en xeral a participar: asociacións, concellos, centros de ensino, grupos de amigos/as, etc... Podes botarlle un ollo ás **accións dos anos anteriores**. Para participar, escribe un mail a: proxectoriosgaliza@gmail.com

[Máis Info](#)

Gardarrios Agosto 2021

[View this email in your browser](#)

[f](#) Proxecto Ríos [e](#) Proxecto Ríos [✉](#) Email [@](#) Instagram

QUIRÓPTEROS E BOSQUE DE RIBEIRA

O próximo día **11 de agosto**, faremos a segunda actividade de **Noite dos Morcegos** en Morforte de Lemos, no río Cabe, que ten por finalidade difundir e sensibilizar á sociedade sobre a importancia dos morcegos. Unha

ESTE VERÁN DISFRUTA DOS RÍOS

Os ríos galegos ofrecen maravillosos espazos para gozardos días de verán: sombra, paz, rumor da auga que discorre... Atrévete a descubrir estes paraísos fluviais espallados pola nosa xeografía.

VOLUNTARIADO AMBIENTAL NO RÍO TEA

Continuamos este ano cos Campos de Voluntariado para a eliminación de EEI no río Tea. A fin de semana do **10, 11 e 12 de setembro** realizaremos labores de seguimento da presenza de flora exótica

Plantación participativa no río Vilameá

[View this email in your browser](#)

voluntariado ambiental Plantación participativa de árbores no río Vilameá sábado 02 outubro

Vilameá (Lobios)

Facebook:

Proxecto Ríos
Publicado por Ramses Perez Rodríguez · 23 de febrero ·

Xa está a flora nemoral nos ríos anunciando a primavera e que imos comezar as saídas do Proxecto Ríos. Na foto un *Narcissus cyclamineus*, un endemismo no NW ibérico e na categoría de "vulnerable" no Catálogo Galego de Especies Ameazadas.

Proxecto Ríos
Publicado por Ramses Perez Rodríguez · 4 de marzo ·

Aquí tedes a capa do **Calendario 2021** no que vos mostramos seis das aves habituais dos ríos galegos. Tamén tedes aquelas actividades que xa están programadas para este ano.

Proxecto Ríos
Publicado por Paco Bañobre González · 14 de marzo ·

Hoxe, 14 de marzo, celébrase o Día Internacional de Acción polos Ríos. Trátase dunha xornada na que moitas persoas e entidades alzan a súa voz en defensa dos ríos en todo o mundo. Dende o Proxecto Ríos queremos apoiar esta iniciativa, e traballamos todos os días para acadar unha boa calidade ecolóxica das nosas bacías hidrográficas unindo ríos e persoas.

Proxecto Ríos
Publicado por Ramses Perez Rodríguez · 16 de marzo ·

Comezamos coa axenda das saídas formativas do Proxecto Ríos para a campaña de primavera do 2021. Xa podedes ir facendo a solicitude por se queredes que vos acompañemos a facer unha inspección do voso treito de río.
Escribemos a: info@proxectorios.org
[#UnimosRiosPersoas](https://twitter.com/UnimosRiosPersoas)

Proxecto Ríos

★ Favoritos · 29 de julio a las 15:22 · 🌐

Noite dos Morcegos 🦇🦇🦇

O vindeiro xoves 5 de agosto organizamos unha xornada sobre os morcegos e o bosque de ribeira en Allariz, O Rexo.

Máis info no cartaz 📄

#confederacionhidrograficadelmiñosil

NOITE DOS MORCEGOS

Curso de formación sobre os morcegos dos cursos fluviais como indicadores da calidade da auga e dos bosques de ribeira

Xoves 5 de agosto "O Rexo (Allariz)"

Data: Xoves 5 de agosto
Lugar: Allariz
Pto de encontro: Na entrada de "O Rexo"
Inicio actividade: 20,00h
Remate actividade: 00,00 h aprox.
Contacto e inscrición: ramses@adega.gal

Debido as normas da Covid-19 teremos aforo limitado e será obrigatorio o uso de máscaras durante toda a actividade.

Iniciativa:

Financia:

Colabora:

Proxecto Ríos

★ Favoritos · 10 de mayo · 🌐

Os días 21, 22 e 23 voltamos ao río Tea para un novo campo de voluntariado ambiental. Continuaremos coas tarefas de eliminación de flora invasoras.

Participa (prazas limitadas)

Máis info: www.adega.gal

#unimosiosepersoas

@Confederación Hidrográfica del Miño-Sil, O.A.

Campo de Voluntariado Ambiental no río Tea

Eliminación de flora exótica invasora 21, 22 e 23 de maio

Observación: Eliza e Eana
 Fauna autóctona
 Río Tea
 Biodiversidade

Traballos de seguimento e continuación das tarefas de eliminación de flora exótica invasora iniciadas no ano 2008.

O voluntariado permanecerá no Albergue Alentea (Covela) en réxime de pensión completa, contará con material axeitado e seguro de responsabilidade civil e de accidentes.

Animáte e Participa!!!

Costo e inscrición:
 15 euros (incluído)
www.proxectoRIOS.org
ramses@adega.gal
 91 21 89 50

Organiza: Colabora:

14 9 veces compartida

Proxecto Ríos

★ Favoritos · 23 de junio · 🌐

Hoxe saída ao río Mera coa Aula da Natureza do Veral.

#unimosiosepersoas

#confederacionhidrograficadelmiñosil

Water quality testing strips for pH and NITRATOS (0, 5, 10, 20, 40 mg/l).

+2

👍 María Ballesteros Rivas y 3 personas más

Proxecto Ríos

★ Favoritos · 18 de junio · 🌐

Hoxe saída ao río Viñao co CEIP Nosa Señora de Xuvencos e a Sociedade de Pesca de Boborás.

#unimosiosepersoas

#confederacionhidrograficadelmiñosil

+5

👍 Paco Bañobre González y 7 personas más

Proxecto Ríos
 ★ Favoritos · 27 de mayo · 🌐

Saída ao río Edo en Castro Caldelas co CPI Virxe dos Remedios.
 #unimosriosepersoas
 #confederacionhidrograficadelmiñosil

👍 Roi Cuba Dorado y 7 personas más

Proxecto Ríos
 ★ Favoritos · 28 de mayo · 🌐

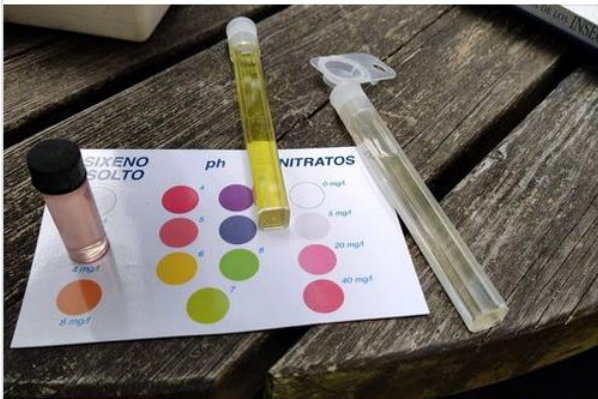
Saída hoxe ao río Arnoia co Colexio Sagrado Corazón e a Asoc. de Pescadores Ponte Grande de Celanova con cámara da Galega e todo.
 #unimosriosepersoas
 #confederacionhidrograficadelmiñosil

👍❤️ 9

Proxecto Ríos
 Publicado por Ramses Perez Rodríguez ·
 23 de junio a las 18:17 · 🌐

Hoxe saída ao río Mera coa Aula da Natureza do Veral.
 #unimosriosepersoas
 #confederacionhidrograficadelmiñosil

Proxecto Ríos
 ★ Favoritos · 27 de mayo · 🌐

E de tarde tocou facer inspección no río Miño coa UNED de Lugo.
 #unimosriosepersoas
 #ConfederacionHidrograficaMiñoSil

👍👍 Roi Cuba Dorado, Paco Bañobre González y 9 personas más

Proxecto Ríos

Publicado por Ramses Perez Rodríguez ·
26 de junio a las 17:39 ·

Na xornada de hoxe obradoiros sobre especies exóticas nas artes ao pé do río Sorraia. A ilustradora Carolina M. Correia e o noso compañeiro Paco Bañobre guiaron unha actividade conxunta sobre ilustración e especies invasoras.

#lifeinvasaqua

#aspea

Proxecto Ríos

2 de outubro a las 6:32 ·

Xornada de plantación participativa nas marxes do río Vilameá (Lobios) en colaboración coa CMVMC Río Caldo, a CHMS, o PN do Xurés e a DXPN de Ourense.

#confederacionhidrograficadelmifiosil

Proxecto Ríos

11 de setembro ·

Eliminación de flora invasora no río Tea. Hoxe acompañounos Felix da brigada da DXPN encargada de erradicar invasoras para explicarnos os traballos que están a desenvolver e compartirmos métodos de eliminación. Grazas ao voluntariado polo seu traballo.

#stopinvasoras

#confederacionhidrograficadelmifiosil

Proxecto Ríos

26 de setembro a las 2:31 ·

Comezamos a Limpeza simultánea de ríos 2021.

#MóllatePolosRíos

#unimosiosepersoas

Proxecto Ríos

27 de setembro a las 6:57 · 🌐

Publicamos os resultados da Limpeza simultánea de ríos 2021.
Grazas a todas as persoas e entidades que se mollaron polos ríos
<http://www.adega.gal/novas.php?id=1167&idioma=gl&sec=9>
#MóllatePolosRíos

Instagram:

proxecto_ríos

proxecto_ríos 15 de abril, comeza a Campaña de primavera 2021 do Proxecto Ríos que se extenderá até o 31 de maio.
Participa!!!
+ info: www.proxectorios.org
#unimosriosepersoas

13 sem

Les gusta a luiiky_1 y 47 personas más

15 DE ABRIL

Añade un comentario...

Publicar

proyecto_rios

proyecto_rios Hoxe tivemos unha nova saída ao río Támega co alumnado do IES Castro Barancelli de Verín. #unimosriosepersoas

11 sem

Les gusta a davidnachongarcía y 38 personas más

29 DE ABRIL

Añade un comentario...

Publicar

proyecto_rios

proyecto_rios Saída hoxe co IES San Rosendo en Mondoñedo no río Valiñadares. Na ponte románica deste río retiveron a Isabel Pérez Osorio, esposa de Pardo de Cela para que non puidera entregar o salvoconduto que tería impedido a decapitación do mariscal galego, polo que tamén se lle coñece como Pasatempo #unimosriosepersoas

8 sem

Les gusta a itzidf y 34 personas más

24 DE MAYO

Añade un comentario...

Publicar

proyecto_rios

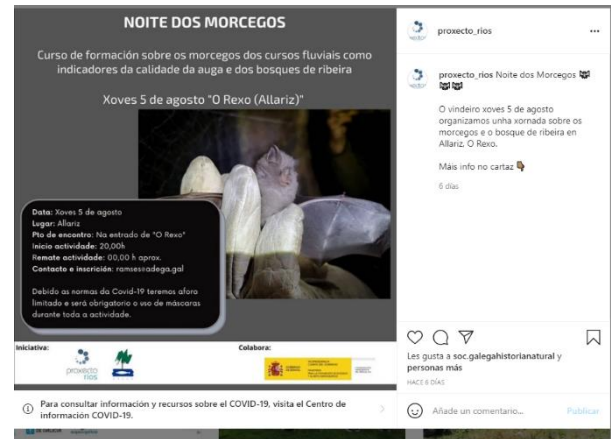
proyecto_rios Life Invasaqua

Acto de presentación do LIFE Invasaqua

3 sem

40 reproducciones

3. Materiais editados

Todos os anos, no Proxecto Ríos, editáanse diferentes tipos de materiais que complementan e reforzan as actividades que dende a organización se propoñen. A maioría destes materiais son divulgativos e complementan os materiais que o voluntariado emprega nas súas inspeccións. Outros, son sobre as actividades que se organizan, sobre todo carteis divulgativos ou dípticos. Tamén corresponden á renovación de materiais de inspección que emprega o voluntariado.

ALGÚNS DOS MATERIAIS EDITADOS:

Carteis divulgativos:

NOITE DOS MORCEGOS

Curso de formación sobre os morcegos dos cursos fluviais como indicadores da calidade da auga e dos bosques de ribeira

Xoves 5 de agosto "O Rexo (Allariz)"

Data: Xoves 5 de agosto
Lugar: Allariz
Pto de encontro: Na entrada de "O Rexo"
Inicio actividade: 20,00h
Remate actividade: 00,00 h aprox.
Contacto e inscrición: ramsesadega.gal

Debido as normas da Covid-19 teremos aforo limitado e será obrigatorio o uso de máscaras durante toda a actividade.

Iniciativa:

Colabora:

NOITE DOS MORCEGOS

Curso de formación sobre os morcegos dos cursos fluviais como indicadores da calidade da auga e dos bosques de ribeira

Mércores 11 de agosto "Monforte de Lemos"

Data: Mércores 11 de agosto
Lugar: Monforte de Lemos
Pto de encontro: Por determinar
Inicio actividade: 20,00h
Remate actividade: 00,00 h aprox.
Contacto e inscrición: ramsesadega.gal

Debido as normas da Covid-19 teremos aforo limitado e será obrigatorio o uso de máscaras durante toda a actividade.

Iniciativa:

Colabora:

Gráfica da XIV Limpeza Simultánea de Ríos:

XIV Limpeza simultánea de ríos

Galiza, 26 setembro 2021

Achégate e participa

Lugares e entidades

A Cañiza
Fundación MundoNature
A Estrada
Asoc. A Xesteira
Asoc. Pola Defensa do Val do Liñares
A Guarda
Asoc. A Jalleira
A Laracha
Concellaría de Cultura
Allariz
CEA O Rexo
Ames
Aula da Natureza do Concello de Ames
A Merca
Asoc. Xuvenil Xoldreira
Ares
Asoc. Amigos do Mosteiro de Sta Catalina de Montefaro
Concello de Ares
Arzúa
Asoc. Pescadores do Iso
As Pontes
Asoc. EuroEume
Baamonde
Cercud (Centro Cultural Recreativo e Deportivo)
Betanzos
Fragas do Mandeo
Cangas
ADEGA-Morrazo
Castro de Rei
Asoc. Cultural e Deportiva Amigos do Miño
Carballo
ADEGA Carballo
Carral
Asoc. Brexa
Catoira
Ecologistas de Catoira
ANPA As Lombas
Cenlle
Asoc. Veciñal Lentille
Coruña, A
Oficina de Medio Ambiente da UDC
Culleredo
Colectivo Pedras Galladas
Fene
AETNA
Asoc. Betula
Foz
Voluntarias do Concello de Foz
Gondomar
Voluntarios/as do Proxecto Ríos de Gondomar
Concello de Gondomar
Lugo
ADEGA Lugo
UNED Lugo
Meis
CPI Mosteiro-Meis

**MÓLLATE
POLOS
RÍOS**

www.proxectorios.org
VOLUNTARIADO
AMBIENTAL

Concellaría de Cultura, Concello de Valora Nature
Meis
Comunidade de Montes de San Tomé
Melide
IES de Melide
Asoc. Melidá
Muíños
Asoc. A Corga do Barxés
Navia de Suarna
Asoc. Veciñal Irmandade Naviegra
Negreira e A Baña
Asoc. Alfonso Eanes
Nigrán
Concello de Nigrán / Oficina de Información Cidadá
O Grove
IES As Bizocas
Ourense
Ecovixiantes de Franciscanas
Aula da Natureza de Ourense
Plataforma Ríos Limpas
Padrón
Asociación Naturalista Hispella
Parada de Sil
A Fábrica da Luz
Pontearreas
Plataforma pola Defensa do Tea
Pontevedra
Valpolorio
Fundación Juan XXIII
Asoc. Quilombo
Porriño
Redondela
AAVV Chapela
Asoc. Artelixo
Rianxo
AAVV do Araño
Ribadumia
Colectivo Ecologista do Salnés
Salceda de Caselas
Asoc. Trezeceatorze
Santiago de Compostela
ADEGA Compostela
Gentalba do Pichel
AFA Montessori
Teo
Concello de Teo
Tomíño
Concello de Tomíño.
Concellaría de M.A.
Valga
Muíño Didáctico de Campaña
Vigo
Verín
Asoc. CDR Portas Abertas
Concello de Verín
Stars Nature Watchers
Vigo
Asoc. Bidueiro
Vilalba
ANPA CEIP Antonio Bermúdez
Xinzo de Limia
Concellaría de Cultura e

Colaboran os
concellos

A Estrada, A Laracha,
Allariz, Ames, Ares,
Arzúa, Carballo, Fene,
Foz, Gondomar, Meis,
Melide, Nigrán,
Pontearreas,
Pontevedra, Rianxo,
Ribadumia, Salceda de
Caselas, Santiago de
Compostela, Teo,
Tomíño, Verín e Xinzo
de Limia.

XIV Limpeza simultánea de ríos

Galiza, 26 setembro 2021

**MÓLLATE
POLOS
RÍOS**

Plantación participativa río Vilameá:

voluntariado ambiental
O bosque e a auga
 Plantación participativa de árbores no río Vilameá
 sábado 02 outubro

Vilameá (Lobios)

10:30 Presentación da actividade (CI do PN do Xurés)
11:00 Saída para ao río Vilameá e plantación
15:00 Xantar
16:00 Remate dos traballos e paseo polo río Vilameá

O voluntariado contará con seguro de accidentes e manutención.
 A actividade durará toda a mañá e parte da tarde.

Organiza: Financia: Coa colaboración de:

Actividade gratuita
 É preciso inscribirse
 ramses@adega.gal
 616 23 80 50

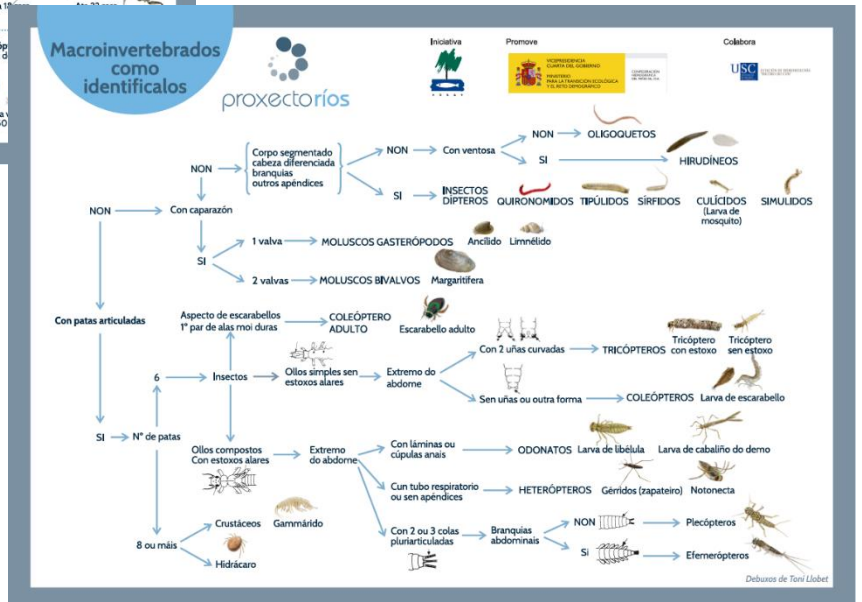
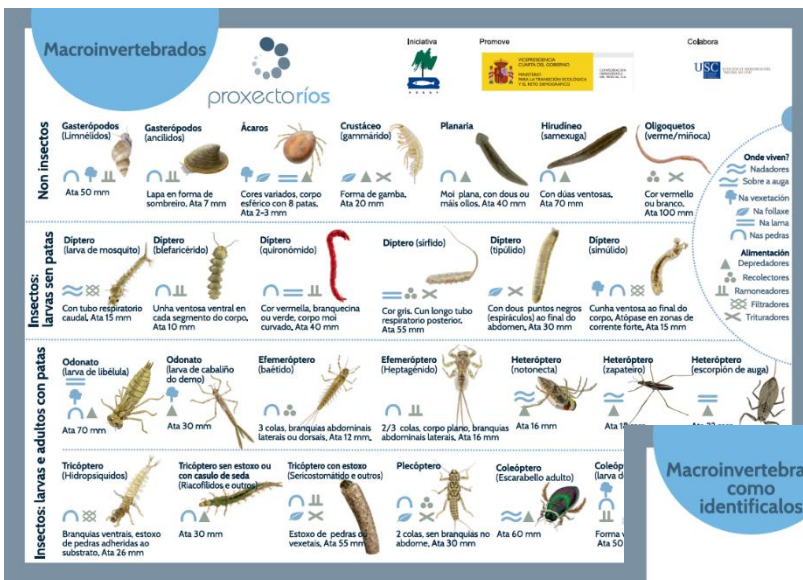
Materiais reeditados:

En 2021 reeditáronse materiais que forman parte do material de inspección que emprega o voluntariado. Poñemos aquí imaxes dos materiais editados:

Manual de Inspección Básica de Ríos:

Ficha clave dicotómica identificación de invertebrados:

Fichas Especies Exóticas Invasoras:

Especies exóticas invasoras **Fauna**

proxectoríos

Iniciativa Promove

Mamíferos

Visón americano
Mustela vison
30-40 cm

Peixes

Gambusia
Gambusia holbrooki
5-6 cm

Troita arco-iris
Oncorhynchus mykiss
Até 50 cm

Carpa
Cyprinus carpio
Até 100 cm

Perca americana
Micropterus salmoides
20-55 cm

Caranguexo vermelho americano
Procambarus clarkii
10-12 cm

Caranguexo sinal americano
Pacifastacus leniusculus
14-18 cm

Réptiles

Sapoconcho de Florida
Trachemys scripta
20-60 cm

Invertebrados

Ameixa asiática
Corbicula fluminea
Até 5 cm

Mexilón de Nova Zelandia
Xenostrobus securis
Até 4 cm

Especies exóticas invasoras **Flora**

proxectoríos

Iniciativa Promove

Herbáceas

Sebes
Senecio mikainoides
Folhas palmadas e flores amarelas. Propagação principalmente vegetativa.

Tradescantia
Tradescantia fluminensis
Talos enraizantes com folhas verdes e flores brancas pequenas. Reprodução vegetativa.

Tritonia
Tritonia x crocosmiiflora
Folhas planas de até 90 cm. Flores alaranjadas. Propagação vegetativa.

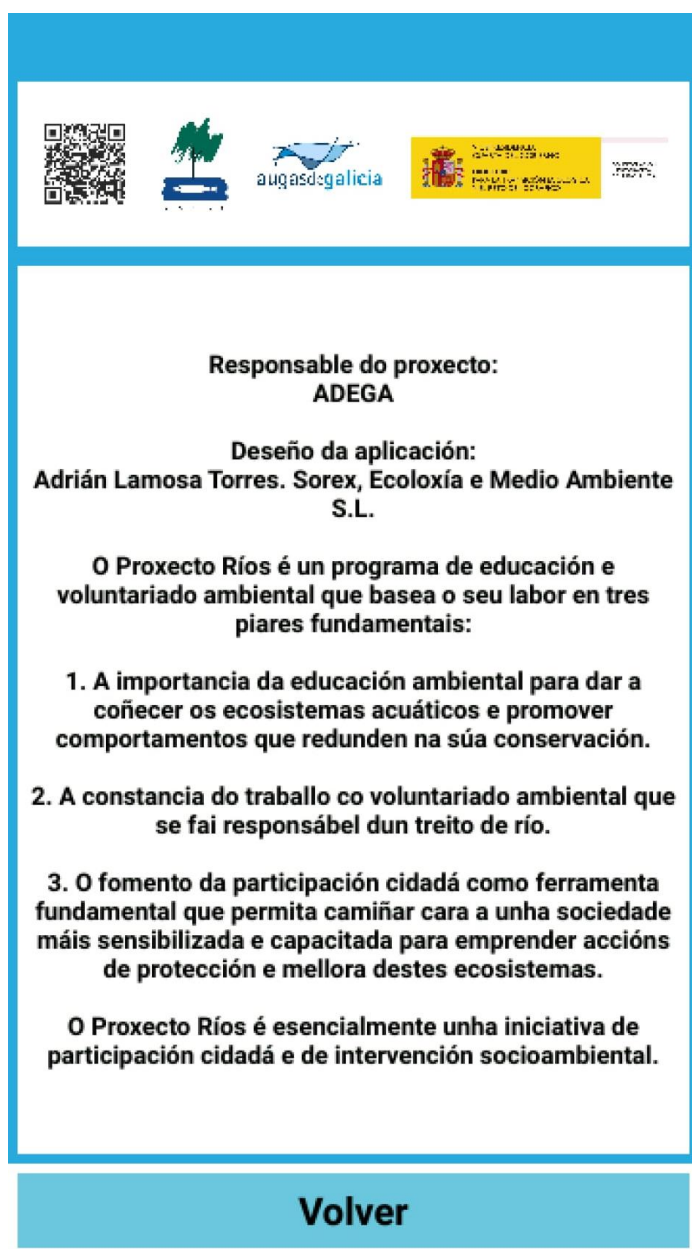

Gramón
Stenotaphrum secundatum
Talos rasteiros de cor verde amarelado que enraizam. Propagação vegetativa e por sementes.

Cala
Zantedeschia aethiopica
Invasora potencial. De origem sul-africana. Coloniza meios alterados com certa humidade. Propagação por sementes e vegetativa.

App do Proxecto Ríos: dentro dos materiais editados en 2021 está contemplada a creación dunha aplicación para móbil para a recollida de datos de campo nas inspeccións que realiza o voluntariado. A aplicación está feita e comeza agora unha fase de probas e actividades de formación que se desenvolverán durante o primeiro trimestre de 2022. Estará completamente operativa para o uso do voluntariado na campaña de primavera de 2022. Póñense a continuación dúas imaxes da App:

4. Anexos

Aparición nos medios de comunicación

Revista CERNA:

http://adega.gal/media/documentos/Cerna_84_15ANOS_PROXETO_RIOS.pdf

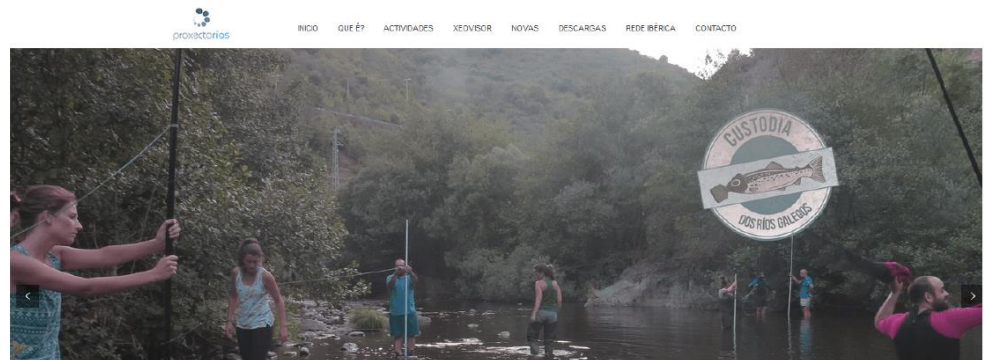
AUGA E RÍOS

www.adega.gal/revistacerna

PROXECTO RÍOS: 15 ANOS UNINDO RÍOS E PERSOAS

Paco Baiñobre e Ramsés Pérez*

Este pasado ano Proxecto Ríos estivo de aniversario. Na última etapa foron sumándose novas iniciativas, que entre outras, afundaron na custodia fluvial e na participación en proxectos europeos que pretenden levar adiante o noso lema de sempre: Unir Ríos e Persoas.

Cabeceira do portal web do Proxecto Ríos.

LA REGION: 22/05/2021

))) gozardosríos

Gozar do Navea

Un río que deu refuxio á guerrilla antifranquista é hoxe unha Reserva Natural Fluvial

Texto e fotos Ramsés Pérez / Proxecto Ríos Adegas

O Plano Hidrolóxico Nacional, incluído no marco xurídico español o establecemento de reservas hidrolóxicas por motivos ambientais. Vén sendo a creación dun inventario de ríos que sexan unha escolma dos mellores conservados dentro da súa categoría. Así, se tiveramos que facermos unha idea dun río da montaña silveira exemplar, teríamos que pensar no río Navea polo que hoxe imos camiñar.

Ese conxunto de ríos denomínanse Reservas Naturais Fluviais, que a literatura administrativa define como "aqueles cauces ou treitos de cauces, de correntes naturais, continuas ou discontinuas, nos que, tendo características de representatividade, as presións e impactos producidos como consecuencia da actividade humana, non alteraron o estado natural que motivou a súa declaración". En resumo, un río ideal.

O Navea é un dos tres ríos galegos na conca do Miño-Sil escollidos como Reserva Natural Fluvial. Na demarcación hidrográfica de Augas da Galiza existen outras trece. 16 ríos logo sumamos baixo esta categoría para Galiza.

A Reserva Natural Fluvial do Navea está formada por dúas canles principais: o río Navea e o seu afluente o río das Casas. Nace o Navea no Alto de Gancedo, en Laza, e deita as súas augas no río Bibei logo de 41 quilómetros. Certamente deberíamos aclarar que, como

ven de alimento á multitude de animais nos duros invernos do Macizo Central Ourenás.

A reserva está asociada unha fauna especificamente vinculada ao ecosistema de ribeira, destacando a toupa de río (*Galemys pyrenaeus*), en perigo de extinción e ligada a hábitats fluviais ben conservados. Atópanse tamén a lontra (*Lutra lutra*) e especies pertencentes a outros grupos, como o merlo rieiro (*Cinclus cinclus*). Pero ao longo do camiño podemos observar unha gran diversidade de animais que inclúen insectos, como libeliñas ou bolboretas, e unha chea de réptiles aproveitando o sol. Moitos deles compartirán con nós o camiño pola beira do río.

Os vieiros do Mario de Langullo

A Reserva Natural Fluvial é un percurso lineal duns 15 quilómetros. No seguinte código QR pódese descargar o mapa da mesma.

Recomendamos dispor dun día completo para facer o roteiro, levando algo para xantar ao chegar a Edreira e logo desfacer o camiño. O traxecto comeza na "cola" do encoro de Chandexa de Queixa, collendo a pista que sobe da ponte, onde xa un panel nos indica o itinerario. Desde ali partimos, se ben outra opción, se imos en coche e a

O río Queixa, nunha fotografía captada en outono.

Escaraballo de raías vermellas (*Berberomeloe majalis*).

Exemplar xuvenil de cobra de auga (*Natrix maura*).

))) gozardosríos

As bondades dos bosques de ribeira

Hoxe, Día mundial do medio ambiente, destacamos a importancia dos bosques fluviais e convidamos a gozar deles

Texto e fotos Ramsés Pérez / Proxecto Ríos Adegas

No filme *O neno culpábel*, que narra a vida dun cativo inglés acusado de asasinato, o único momento da cinta na que sorrí Ray, o protagonista, é cando xoga no bambán situado no bosque traseiro da súa casa. Pode ser casualidade a escena, que sexa polo bambán ou quizais, como conclúe o estudo publicado na revista *BioScience*, o motivo sexa estar na natureza, nomeadamente nun bosque, baixo os beneficios que proporciona á saúde mental das persoas. Segundo esta investigación publicada en 2017 o medio natural ten a capacidade de recuperar a fatiga mental producida polos episodios do estrés da vida cotiá.

Máis natureza vai ligada a maior benestar. Se ao bosque lle sumamos o adxectivo fluvial, temos un dos espazos naturais que máis pode contribuír ao noso sosego, o bosque de ribeira.

Beneficios do bosque do río

Alén do xa comentado, o conxunto de árbores, arbustos e plantas que medran á beira dos cursos fluviais, coñecido como bosque de ribeira, cumpre unha función vital para os ríos.

Só hai que fixarse nas raíces das árbores. Parece que suxeitan as beiras, non? Pois si, así é, o tecido de vexetación que forman axuda a fixar as marxes mais tamén, raíces e troncos contribúen a reducir a velocidade da auga nas enchentes e polo

da andoriña das barreiras que constrúen o seu niño furando unha galería nas ribeiras. Non é casual que esta última teña por nome científico *Riparia riparia*, chamada así por vivir nas beiras dos ríos.

Outra das funcións a destacar do bosque ripario, máis de cara ao futuro escenario de subida das temperaturas xeradas polo cambio climático, é a sombra que proporciona ao bosque fluvial, evitando que a auga queza e evapore. Non é casual que a fixádevos ao pasear pola beira do río todas as árbores autóctonas dos ríos sexan caducifolias. Que sabía é a natureza! Desta maneira no inverno a auga e o chan reciben a luz e o calor do sol e non verán a cuberta de follas mantén a auga a unha temperatura fresca.

Os bosques dos ríos proporcionan tamén alimento e refuxio á fauna e contribúe a aumentar a diversidade natural. Multitude de especies de flora, aves e mamíferos, anfíbios e réptiles, peixes e libeliñas teñen o seu fogar ou empregan o bosque do río nalgun momento do seu desenvolvemento. Porén, esa vexetación vizosa, verde, exuberante tan nosa, parece que molesta e cada vez máis rózanse até deixalos sen vida, semellando máis un campo de golf que un ecosistema vivo, esquecendo que é o fogar de moitas especies. O lagarto das

A sombra que dan as árbores de ribeira mantén a temperatura da auga. Río Tâmega.

O lagarto das silvas aparece no Anexo II da Directiva Hábitats da Unión Europea.

Os ameneiros son as árbores máis típicas do bosque de ribeira.

» gozardosríos

Gozar da Peroxa aos Peares

Onde Miño e Sil se unen nun só río

Texto e fotos Ramsés Pérez / Proxecto Ríos Adegas

A mestura das augas", é como deiron en chamar as compañeiras de Lugo de Adegas (Asociación para a Defensa Ecolóxica da Galiza) á ruta que traemos hoxe. O percorrido vai desde A Peroxa até Os Peares, onde se xuntan o río Miño, que leva a fama, e o Sil que leva a auga.

Alén dos Roteirios que se organizan desde o Proxecto Ríos, e dos que xa se falou nalgunha ocasión, tamén desde unha delegación de Adegas, Adegas-Lugo organiza roteiros pola Galiza. Máis de vinte anos realizando saídas para coñecer os recunchos do país, o máis fermoso e mellor conservado e aqueles outros lugares que están baixo a ameaza do mal chamado desenvolvemento. Os Roteiros de Adegas-Lugo son andaiñas pola natureza que se organizan co obxectivo principal de achegar ás persoas os valores naturais, patrimoniais e culturais que enriquecen e identifican o noso territorio.

Organízanse por cursos e cada campaña dedícase a unha temática particular de carácter ambiental ou cultural. O seu programa de saídas desenvólvese desde o mes de setembro até o mes de xuño, nos que se realizan oito ou nove saídas, sempre en domingo, en xornada completa de mañá e tarde.

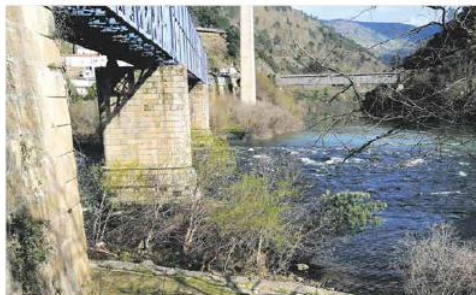
A xeira do curso 2020-2021, que leva o título de "Augas vivas, as bacías do Miño e

media, duns 11 quilómetros, lineal e fundamentalmente de baixada. Existe a opción de facelo circular cuns 16 quilómetros. A ruta comeza na Peroxa e no inicio da mesma atopamos un panel con información e un mapa antes de iniciar a andaina que vai a carón do río da Barra. Debido ao desnivel da zona neste primeiro treito do camiño o río vai collendo forza, bravura que contén un bosque de ribeira bastante ben conservado.

A primeira parada que propomos será no Castelo da Peroxa. Situado nun outeiro, ofrece unha boa panorámica da contorna e dá unha idea do camiño que imos facer e tamén do que hai que baixar. O Castelo da Peroxa está, como outras moitas edificacións, levantado sobre un asentamento castrexo.

No século VIII, a familia Temes ordena a construción dun castelo para defender as súas terras das incursións musulmáns. O castelo foi un dos poucos que se salvou da revolta irmandiña. Despois da desamortización do século XIX, acolleu as dependencias municipais até que no ano 1920 mercouno un particular, que vendeu a pedra da torre da homenaxe para a construción da igrexa da Peroxa. Desde 1949 está protexido por Patrimonio.

O camiño continúa costa abaixo con fortes pendentes, entre carreiros con valados

Nos Peares únense o río Miño e o río Sil.

Chegando xa ao río Miño e pasando á beira dunha sobreira.

O noso tritón máis grande, o pintafontes verde (*Triturus marmoratus*).

● Selección fotográfica das saídas formativas.

IES Salvaterra, Río Tea, 19/05/2021

CPI Virxe dos Remedios, Río Edo, 27/05/2021

Río Tea (Ponteareas), 06/05/2021

CEIP Sagrado Corazón, Río Arnoia, 28/05/2021

Río Tripes, Tui, 09/06/2021

Colexio Nosa Señora de Xuvencos, Río Viñao (Boborás). 18/06/2021

Aula do Veral. Río Mera. 23/06/2021

IES As Lagoas. Río Lonia. 14/10/2021

Equipa educativa

A equipa educativa do Proxecto Ríos está formada polos seguintes Educadores Ambientais e traballadores de ADEGA:

- Ramsés Pérez. Licenciado en Pedagogía. Responsable dos contidos educativos do Proxecto Ríos.
- Francisco Bañobre. Licenciado en Bioloxía, responsable de grupos do Proxecto Ríos.
- Itziar Díaz. Licenciada en Bioloxía, educadora ambiental de ADEGA.
- María Amigo. Graduada en Bioloxía, educadora ambiental de ADEGA.
- Silvia Amor Faya. Administrativa de ADEGA.

Iniciativa de:

Co financiamiento de:

VICEPRESIDENCIA
CUARTA DEL GOBIERNO

MINISTERIO
PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA
Y EL RETO DEMOGRÁFICO

CONFEDERACIÓN
HIDROGRÁFICA
DEL MIÑO-SIL, O.A.

